

Protokół z Komisji Rozwoju i Polityki Przestrzennej
z dnia 7 czerwca 2024 r.

SE-RM.0012.30.2024

- Prowadzący obrady: Przewodniczący Komisji – Wojciech Maćkowski
- Porządek Komisji zgodny z planem pracy
- Czas trwania posiedzenia od 13.00 do 14.05
- Frekwencja Radnych: zgodnie z listą obecności: Obecnych
- Nieobecna : P. Juszczyk , B. Marcinkowska, B. Wszółek

Przebieg obrad:

Przewodniczący Wojciech Maćkowski – Dzień dobry witam Państwa na pierwszym posiedzeniu komisji. Witam nową Panią Burmistrz, witam Panią Skarbnik, Panie Naczelnik oraz Panią Dyrektor. Witam wszystkich Państwa Radnych, tych którzy już pracowali w tej komisji oraz tych nowych Państwa. Oczywiście witam Pana Burmistrza na posiedzeniu komisji. Do zaopiniowania mamy materiały sesyjne oraz materiały dotyczące absolutorium. Tematem dzisiejszego posiedzenia jest:

1. Opiniowanie materiałów sesyjnych
2. Sprawy różne

Bardzo proszę Panią Skarbnik o wprowadzenie.

Ad. 1. Opiniowanie materiałów sesyjnych

Skarbnik Miasta Bogusława Tanhojzer – Szanowni Państwo skupię się na ogóle. Wykonanie dochodów budżetu miasta za rok 2023 na kwotę 329 322 724,96 zł w tym dochody bieżące w wysokości 149 646 410,69 zł co stanowi 99,81% planu, dochody majątkowe w wysokości 79 676 314,27 zł co stanowi 96,60% planu.

Wydatki wykonano na kwotę 221 664 444,89 zł co daje 64,64% planu, wydatki bieżące zamknęły się kwotą 148 455 462,54 zł to jest 94,05% planu . Wydatki majątkowe w wysokości 73 208 982,35 zł co stanowi 39,56% planu z czego inwestycje i zakupy inwestycyjne - 62 026 505,11 zł, wydatki majątkowe z udziałem środków unijnych- 11 002 477,24 zł, wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego - 180 000,00 zł. Na budownictwo mieszkaniowe wpłynęła dotacja 137 000 000,00 zł i jest ona klasyfikowana do dochodu roku 2023, natomiast będzie wydatkowana do 2026 roku. Sukcesywnie do budżetu ta kwota będzie wprowadzana. Ogólnie wynik stanowi deficyt w kwocie 44 100 064,00 zł. Wartość mienia wzrosła o 10 580 200,00 zł, głównie z wniesienia wkładów do spółki SIM Zagłębie. Wykonanie ogółem to kwota 99,81% wykonanie dochodów majątkowych to 96,60%, znaczącym źródłem dla budżetu są wpływy z udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych z założenia wynosił 34 592 893,00 zł, wykonanie podatku od osób fizycznych wynosi 34 592 893,00 zł. Sprzedaż mienia 11 709 100,50 zł z tego wykonano 6 574 948,31 zł co stanowi tylko 56,15% założonego planu. Duże źródła wpływów do budżetu miasta to jest podatek od nieruchomości

od osób fizycznych, prawnych. W ubiegłym roku wpłynęło 34 091 091,86 zł co stanowiło 102,62 % planu. Podatek od czynności cywilno-prawnych to 2 008 148,06 zł to jest 117,99% planu. Opłata z tytułu gospodarki odpadami wpłynęło 11 855 138,87 zł. Wydatki na realizację gospodarki odpadami 11 148 347,02 zł. Zadania inwestycyjne mieli państwo szeroko rozpisane w całym sprawozdaniu opisowym. Rozchody budżetu gminy wynosiły 3 249 992,00 zł, spłaty rat pożyczki Jessica 249 992,00 zł. Wolne środki pozostające na rachunkach bankowych wynikające z rozliczenia pożyczek, kredytów i obligacji wynosiły 9 327 645,29 zł. Gmina na koniec roku nie posiadała wymagalnych zobowiązań. Zadłużenie miasta z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosiło 44 100 064,00 zł- dotyczy to bezpośrednio Urzędu. Ponadto miasto zabezpiecza spłatę zobowiązań zaciągniętych na budowę odkrytego basenu przez spółkę Czeladzkie Wodociągi. Stan zobowiązań na dzień 31.12.2023 r. wynosił 6 189 446,13 zł. Opinia RIO z dnia 26 kwietnia jest opinią pozytywną. Informacja o stanie mienia komunalnego jest w kolejnym punkcie zawiera informację dotyczącą praw własności, zmian tych praw, zwiększenia udziałów przypadających gminie w spółkach, wartość gruntów ,w użytkowaniu wieczystym i dane pokrywające się ze sprawozdaniem czyli dane pozyskiwane z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych. Jak państwo zauważyli w opinii RIO jest informacja, że jest pozytywna opinia zarówno do sprawozdania jak i do informacji o stanie mienia komunalnego. Środki z Polskiego Ładu, dotacja GZM na remont budynku kawiarni 64 000,00 zł środki z funduszu dopłat z BGK 10 035 229,96 zł - adaptacja budynku przy ul. 21 Listopada te środki zostały wniesione do SIM Zagłębie, budowa mieszkań pod wynajem przy ul. Hallera 137 000 000,00 zł. Rekompensata z tytułu ubytku PIT 9 670 141,15 zł. Środki z funduszu Pomocy na edukację dla dzieci i młodzieży z Ukrainy 1 800 000,73 zł. Zrealizowano dochody z środków unijnych 574 532,16 zł. Dotacje i refundacje na zadania majątkowe- 19 316 179,03 zł. Jeśli chodzi o bilans to są odzwierciedlone kwoty, które zaprezentowałam. Zmniejszyły się zobowiązania finansowe do kwoty 61 000 000,00 zł, wynik z wykonania budżetu to nadwyżka w wysokości 107 000 000,00 zł. Spełnienie wskaźnika zadłużenia, bardzo ważna jest nadwyżka operacyjna czyli wypracowanie dochodów bieżących wyższych od wydatków bieżących gdyż to pozwala na możliwości spłaty zadłużenia. Za rok 2022 wynosiła 2 700 000,00 zł, w roku ubiegłym to kwota 1 190 000,00 zł. Jeszcze jest to dobry sygnał, mam nadzieje, że zmiany, które szykuje rząd to załatają nam tę dziurę. Ten rok 2024 to będzie końcówką wykorzystania środków.

Burmistrz Miasta Zbigniew Szaleniec – Państwo Radni, którzy są kolejną kadencją, wiedzą, że jest to ogromny sukces - realizacja tego budżetu. Co roku mamy najwyższy budżet w historii miasta, od 9 lat realizujemy budżet z sukcesem. Budżet wykonany jest w 98%. Wydatki to 79 mln zł, jest to kwota niewyobrażalnie wysoka, wyższa od poprzednich kadencji. Drodzy Państwo, jest nowa komisja, nowi Radni, możemy się cieszyć z tej sytuacji, że jesteśmy bogatą gminą. Żeby nie było zachłyśnięcia się, że na wszystko nas stać, jednak jeśli chodzi o utrzymanie miasta jesteśmy na skraju możliwości finansowych. Analizując 2023 rok mogę złożyć podziękowania wszystkim, którzy się przyczynili do tego sukcesu. Rozwój staramy się prowadzić w sposób zrównoważony, tak aby żadna dziedzina nie była poszkodowana.

Radny Zbigniew Panek – Ile pieców zostało jeszcze do wymiany?

Z-ca Burmistrza Małgorzata Skiba – Baza nie jest jednoznaczna, dane są wprowadzane do bazy, natomiast ciężko określić w tym momencie. Mieszkańcy wymieniając piec, nie aktualizują danych, stąd ta trudność.

Wojciech Maćkowski – Pani Burmistrz postara się oszacować i być może uda się na kolejnej sesji przedstawić dane, lub na piśmie, gdyż nie jest to teraz temat do końca, który poruszamy.

Radny Zbigniew Panek – Dombudowi zapłaciliśmy 10 mln, ile zostało do zapłaty ?

Skarbnik Miasta Bogusława Tanhojzer – 29 mln zapłacono.

Burmistrz Zbigniew Szaleniec – 200 mln kosztuje cała inwestycja, 130 mln to wkład nasz i dotacja, transzami będzie to płacone. Po realizacji danego etapu inwestycji dostajemy informację o konieczności zapłaty kolejnej transzy i tak do końca inwestycji.

Skarbnik Bogusława Tanhojzer – zaczynając budżet było 108 mln na ten cel przeznaczone, na dzień dzisiejszy trafiło ponad 120 mln na kolejne etapy budowy.

Projekt Nr 1

w sprawie wykonania Budżetu Miasta Czeladź za 2023 rok

Wynik opiniowania :

Głosów „Za” - 6

Głosów „Przeciw” – 0

Głosów „Wstrzymujących się” - 0

Obecnych na posiedzeniu – 6

Projekt Nr 2

w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu gminy Czeladź za 2023 r.

Wynik opiniowania :

Głosów „Za” - 6

Głosów „Przeciw” – 0

Głosów „Wstrzymujących się” - 0

Obecnych na posiedzeniu – 6

Projekt Nr 117

w sprawie zmiany Uchwały Nr XXII/267/2020 Rady Miejskiej w Czeladzi z dnia 29 kwietnia 2020 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłaty za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych.

Radny Łukasz Wesołowski – Jaka była wcześniejsza stawka?

Kierownik MZGK Ilona Mrozowska – Wcześniejsza stawka to 50 groszy, teraz zmniejszona jest na 30 groszy w celach skorelowania z wydziałem nieruchomości, który ma stawkę 30 groszy za tereny miejskie, w celach gastronomicznych.

Radna Teresa Kosmala – Czy ta stawka dotyczy tylko ogródków w rynku czy w całym mieście?

Kierownik MZGK Ilona Mrozowska – Dla wszystkich pasów drogowych w mieście.

Wynik opiniowania :

Głosów „Za” - 6

Głosów „Przeciw” – 0

Głosów „Wstrzymujących się” - 0

Obecnych na posiedzeniu – 6

Projekt Nr 110

w sprawie wyrażenia zgody na oddanie nieruchomości oznaczonej jako część działek nr 131/2, 132/2, 133/2, 134/2, 135/2 arkusz mapy 4, w dzierżawę w drodze bezprzetargowej, na rzecz dotychczasowego dzierżawcy.

Brak pytań.

Wynik opiniowania :

Głosów „Za”- 6

Głosów „Przeciw” – 0

Głosów „Wstrzymujących się” - 0

Obecnych na posiedzeniu – 6

Projekt Nr 111

w sprawie wyrażenia zgody na oddanie nieruchomości oznaczonej jako część działki nr 47/2 arkusz mapy nr 13, w dzierżawę w drodze bezprzetargowej, na rzecz dotychczasowego dzierżawcy.

Brak pytań.

Wynik opiniowania :

Głosów „Za”- 6

Głosów „Przeciw” – 0

Głosów „Wstrzymujących się” - 0

Obecnych na posiedzeniu – 6

Projekt Nr 112

w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż zabudowanej nieruchomości gruntowej oznaczonej numerem działki 55 arkusz mapy 36 o powierzchni 0,0496 ha położonej przy ulicy Miłej 7, stanowiącej własność Gminy Czeladź.

Naczelnik Anna Młodecka – Nieruchomość, którą gmina nabyła w formie spadku, nabyliśmy nie na własność, ale władanie, teraz udało się uregulować, mamy założoną księgę wieczysta, jesteśmy właścicielami. Dom jest pusty, nie zamieszkanym. Wskazanie jest, żeby sprzedać dom, aby nieruchomość nie traciła na wartości.

Radna Teresa Kosmala – Czy nie lepiej byłoby budynek wyremontować? Ponieważ budujemy mieszkania dla zamożnych, a socjalnych brakuje.

Burmistrz Zbigniew Szaleniec – Absolutnie się nie zgodzę, mieszkania na ul. Hallera będą dla bardzo nisko zarabiających. 287 mieszkań budujemy.

Radna Teresa Kosmala – Lista oczekujących na mieszkania socjalne, wieloletnie jest długa.

Burmistrz Zbigniew Szaleniec – Koszty remontu tej willi przerosłyby nas i byłyby za wysokie dla jednej osoby, która miałaby to kupić.

Naczelnik Anna Młodecka – Nie mamy potencjalnego kupca, nieruchomość będzie sprzedana w formie licytacji.

Wynik opiniowania :

Głosów „Za”- 5

Głosów „Przeciw” – 0

Głosów „Wstrzymujących się” - 1

Obecnych na posiedzeniu –6

Projekt Nr 113

w sprawie wyrażenia zgody na oddanie nieruchomości oznaczonej jako część działki nr 163/268 arkusz mapy nr 24, w dzierżawę w drodze bezprzetargowej, na rzecz dotychczasowego dzierżawcy.

Brak pytań.

Wynik opiniowania :

Głosów „Za”- 6

Głosów „Przeciw” – 0

Głosów „Wstrzymujących się” – 0

Obecnych na posiedzeniu – 6

Projekt Nr 114

w sprawie wyrażenia zgody na oddanie nieruchomości oznaczonej jako działka nr 71/2 arkusz mapy nr 54, w dzierżawę w drodze bezprzetargowej, na rzecz dotychczasowego dzierżawcy.

Brak pytań.

Wynik opiniowania :

Głosów „Za”- 6

Głosów „Przeciw” – 0

Głosów „Wstrzymujących się” – 0

Obecnych na posiedzeniu – 6

Projekt Nr 115

w sprawie zasad wynajmowania i podnajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Czeladź.

Naczelnik Anna Młodecka – W gminie mamy 3 inwestycje, w których gmina jest beneficjentem poprzez pozyskane środki z banku BGK, które przekazywane są na te inwestycje. Budowane są mieszkania przez inwestora prywatnego na rzecz osób, które mają niezaspokojone potrzeby mieszkaniowe, będzie to tryb podnajmu w przypadku nieruchomości przy ul. Hallera. W związku z tym, nie możemy opierać się na dotychczas obowiązujących zasadach miejskich, będzie podjęta nowa uchwała z nowymi zasadami, bardziej przystępnymi. Zebrała się komisja, która jest autorem tego projektu uchwały.

Zastępca Naczelnika Magdalena Skonecka – Ta uchwała, jest ważna, ponieważ będzie regulowała 2 zakresy. Pierwszy zakres to warunki wynajmu lokali mieszkalnych wchodzących w skład gminnego zasobu mieszkaniowego. Osoby, które będą mogły starać się o mieszkania, będą musiały spełniać dokładnie te same warunki, które mają spełnić osoby starające się o nasze mieszkania. Dotychczasowa uchwała, dotyczyła tylko zasobu gminnego, natomiast otwarcie się na dodatkowe prawie 300 mieszkań wymagało rozszerzenia katalogu uprawnień, które osoby mogą się o mieszkania starać. Dotychczas była to kwestia tylko metrażowa.

Ponieważ katalog się powiększył i chcemy żeby jak najwięcej osób się kwalifikowało. Dołożono 8 innych warunków, z których przynajmniej jeden wystarczy spełnić, aby starać się o mieszkanie w Dombudzie. Przykładowo, zamieszkiwanie w lokalu wynajmowanym na rynku wtórnym, odrębne gospodarstwo domowe, kwalifikować się również będą osoby w rodzinach, w których założona została niebieska karta. Mieszkania za remont to również nowość wprowadzona w uchwale. Na chwilę obecną mamy już 5 mieszkań, które spełniają taki warunek. Rozszerzyliśmy również kontrole nad Państwa gospodarką mieszkaniową i lokalową, regularnie wywieszane będą listy przyznanych mieszkań oraz pracować będzie komisja mieszkaniowa.

Radny Łukasz Wesołowski – Czy mieszkaniec może wybierać konkretne mieszkanie?

Zastępca Naczelnika Magdalena Skonecka – Decydować będzie Gmina, żeby uniknąć zarzutu, że ktoś dostał mniejsze, a ktoś większe mieszkanie. Komisja mieszkaniowa będzie pracować, nas tym, aby wniosek był jak najbardziej przejrzysty. Aby odpowiednia była powierzchnia, ilość pokoi, piętro, czy przystosowanie dla osób niepełnosprawnych. Komisja będzie proponowała mieszkanie przy spełnieniu warunków określonych we wniosku. Jeśli chodzi o ul. 21 Listopada to zadaniem Gminy było przeprowadzenie procesu naboru, natomiast co do przyznania konkretnego mieszkania to była relacja SIM a nabywca.

Radny Zbigniew Panek – Mieszkania za remont będą z jakich zasobów?

Zastępca Naczelnika Magdalena Skonecka – Z zasobów gminnych.

Burmistrz Zbigniew Szaleniec – Dodam tylko jedną rzecz. W tych mieszkaniach, zgodnie z ustawą obowiązuje ustawa: 30% dopłaty do czynszu mieszkaniowego. Jeżeli najemca okaże się niskimi dochodami, to może obiegać się o dopłatę 30% z budżetu Państwa. Mieszkania są dla mieszkańców z przeciętnymi, nawet niskimi dochodami.

Radna Teresa Kosmala – Czyli lista osób nie będzie już wywieszana? Czyli jeżeli ktoś okaże meldunek w Czeladzi to ma prawo do ubiegania się o mieszkanie?

Naczelnik Anna Młodecka – Nadal będą mieszkania komunalne i na podnajem, listy nie znikną. Nie ma gwarancji, że wszystkie osoby dostaną mieszkania, więc listy muszą być.

Radna Teresa Kosmala – Czyli nie ma okresowego sprawdzania, czy dochody się zmieniły? Kryterium dochodowe jest podstawowe? Co na przyszłość?

Naczelnik Anna Młodecka – Jest weryfikacja dochodów, miasto stosuje dopłaty do tzw. mieszkań zasiedlonych, więc nie ma możliwości żeby nie weryfikować. Nadal osoby z zasobu komunalnego będą weryfikowane pod kątem dochodów. Mamy zasób mieszkań socjalnych i osoby z tego zasobu, nie przejdą na Dombud, ponieważ mamy próg dochodowy dla osób, które są najuboższe.

Radna Ewa Fronczek – Mamy prawie 300 mieszkań, czy my to zasiedlimy? Czy zwiększymy czynność mieszkańców Czeladzi czy pozyskamy mieszkańców z okolicznych miejscowości?

Zastępca Naczelnika Magdalena Skonecka – Nie możemy, prawo nam na to nie pozwala. Inwestycja SIMu odbywała się na zasadzie, że wniosek mógł złożyć każdy, mieszkania na ul. Hallera są tylko dla mieszkańców Czeladzi. Dlatego też przy rozszerzeniu katalogu zaproponowaliśmy umowę najmu na rynku wtórnym, jeżeli ktoś wynajmuje mieszkanie w Czeladzi to jest uznany za mieszkańca Czeladzi.

Radna Teresa Kosmala – Czy to jest zgodne z prawem, bo jesteśmy operatorami na rynku mieszkaniowym, a to zubaża tych których żyją z wynajmu, nie wiem czy to jest konstytucyjne.

Burmistrz Zbigniew Szaleniec -To jest rządowy program przyjęty przez PIS.

Radny Łukasz Wesołowski – Jak zapobiegniemy oszustwom, gdy ktoś napisze oświadczenie, że od dwóch tygodni mieszka w Czeladzi, a tak naprawdę jest z Katowic?

Zastępca Naczelnika Magdalena Skonecka – Większość rzeczy jest potwierdzane oświadczeniami, my nie mamy prawa sprawdzać tych oświadczeń. Są one składane pod rygorem odpowiedzialności karnej i na każdym tym oświadczeniu takie pouczenie jest zamieszczone. Na moment złożenia oświadczenia nie mamy prawa weryfikowania. W trakcie procesu rekrutacji, jeśli zauważymy że coś jest nie prawdą, możemy podjąć działania.

Burmistrz Zbigniew Szaleniec – Postanowiliśmy wystąpić z Dombudem do BGK i do odpowiedniego Ministerstwa, kogo należy uznać za mieszkańca. Miałem nadzieje, że trochę pozyskamy mieszkańców z zewnątrz. Interpretacja jest teraz czy osoba musi w Czeladzi mieszkać czy musi być mieszkańcem już wcześniej?

Wynik opiniowania :

Głosów „Za”- 5

Głosów „Przeciw” – 0

Głosów „Wstrzymujących się” – 1

Obecnych na posiedzeniu – 6

Projekt Nr 116

w sprawie zmiany planu pracy Komisji Rozwoju i Polityki Przestrzennej Rady Miejskiej w Czeladzi na czerwiec - grudzień 2024 roku.

Wynik opiniowania :

Głosów „Za”- 5

Głosów „Przeciw” – 0

Głosów „Wstrzymujących się” – 1

Obecnych na posiedzeniu – 6

Projekt Nr 119

w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego miasta Czeladź.

Wynik opiniowania :

Głosów „Za”- 5

Głosów „Przeciw” – 0

Głosów „Wstrzymujących się” – 1

Obecnych na posiedzeniu – 6

Ad.2. Sprawy różne

1. **Radny Łukasz Wesołowski** – Ul. Staropogońska zostały zabrane płyty dojazdowe , również w bocznej odnodze ulicy, mieszkańcy teraz jeżdżą po drodze gruntowej. Czy te płyty wrócą?

Burmistrz Zbigniew Szaleniec – Będą gdzie indziej wykorzystane.

Radna Teresa Kosmala – A czy mieszkaniec powiedział czyj jest grunt? Inwestycja odbywała się

po pasie drogowym zgodnie z planem. Bo jeśli grunt jest mieszkańca, to powinien mieć tylko wjazd częściowo na gruntówkę. Ja to przejmę, bo wiem jak ulica wygląda.

2. **Radny Łukasz Wesołowski** – czy ulica Cyprysowa będzie mieć podciągniętą rurę kanalizacyjną, czy to będzie musiało być zrobione na ich własny koszt?

Burmistrz Zbigniew Szaleniec – Zgodnie z przepisami, do pasa drogowego przyłączy, resztę na własny koszt. Ogólna zasada, że nigdy gmina nie robi do budynku, tylko do studzienki.

Radna Teresa Kosmala – Do studzienki, jeśli studzienka znajduje się na własnej posesji.

Przewodniczący Wojciech Maćkowski – W takim przypadku lepiej, aby zgłaszać to bezpośrednio do wodociągów.

Z-ca Burmistrza Małgorzata Skiba – Mieszkańcy są w kontakcie z Wodociągami.

3. **Radny Łukasz Wesołowski** - Mieszkańcy pytają o ujęcie wody w źródleku na ul. Szpitalnej.

Burmistrz Zbigniew Szaleniec – Rozpatrujemy ten temat, bo widzimy, że jest duże zainteresowanie. Chcemy wyjść naprzeciw mieszkańcom. Sprawdziliśmy, jakie jest zużycie wody. Mamy umówione spotkanie w poniedziałek. Jeśli informacje się potwierdzą, że zużycie jest minimalne, to powinno w najbliższym czasie się otworzyć.

Przewodniczący Wojciech Maćkowski – Czy są jeszcze pytania?

Z-ca Burmistrza Małgorzata Skiba – Ja tylko Panu Radnemu odpowiem, bo sprawdziłam w systemie. Zgłoszonych jest 1340 ogrzewaczy pomieszczeń. Natomiast nie są to dane na których można się oprzeć, nie ma inwentaryzacji kompleksowej w mieście. To jest obowiązek mieszkańców, aby zgłaszać do bazy CEEB. Mieszkańcy albo wpisują indywidualnie dane albo składają deklaracje w mieście. My prowadzimy kontrole i weryfikujemy, natomiast na tą chwilę te dane nie są wiarygodne.

Burmistrz Zbigniew Szaleniec – Na koniec chce bardzo serdecznie podziękować za przyjęcie sprawozdania. Mam nadzieję, że będzie nam się dobrze współpracowało.

Przewodniczący Wojciech Maćkowski – po wyczerpaniu porządku obrad zamykam posiedzenie komisji Rozwoju i Polityki Przestrzennej

Przewodniczący Komisji
Rozwoju i Polityki Przestrzennej

Wojciech Maćkowski

W załączeniu:

Lista Obecności

Protokół napisano dnia

Protokolant: Joanna Woźniak

Protokół umieszczono w BIP